

I Berlingske Tidende den 13. september 1997 siger en EU-diplomat, at »vi er i et forstadium til en klagesag. Vi har givet amerikanerne lidt tid i første forhandlingsrunde, og vi vil indlede anden runde i begyndelsen af oktober. Hvis den heller ikke fører til en løsning, er der ingen vej uden om et WTO-panel - dvs. en klagesag«.

I samme artikel siger Peter Guildford, som er EU-Kommissionens talsmand for udenrigshandel, at »hvis Massachusetts får lov til at slippe af sted med det her, kan hver enkelt region eller stat derovre føre deres egen udenrigspolitik - ofte med baggrund i hjemlige hensyn«.

Forslagsstillerne tager afstand fra EU's forsøg på at tvinge de amerikanske delstater til at standse deres sanktionspolitik over for Myanmar. Simon Billenness fra den etiske investorgruppe, Franklin Research and Development Corporation kritiserer i Det ny Notat (12. september 1997), EU's holdning og siger, at »indbyggerne her i Massachusetts forstår ikke, hvorfor EU's befolkninger bare lader handels-bureaukraterne fra Bruxelles gå amok. På os virker det hyklerisk, at de folkevalgte parlamentarikere i Strasbourg kan vedtage resolutioner mod undertrykkelse, forfølgelse og børnearbejde i Burma, samtidig med at EU-Kommissionen indstævner Massachusetts for handelshindringer, fordi delstaten nægter at handle med firmaer, der, som det danske ØK, opererer i diktaturstaten. Det er da en dobbeltmoral, der vil noget«.

Ud over denne dobbeltmoral indeholder hele denne sag også problemer i forhold til, hvor den politiske magt og kompetence ligger. Den danske regering har hidtil indrettet sin udenrigspolitik i forhold til, hvad der kan skabes enighed om på EU's ministerrådsmøde. Danmark har også ladet sig diktere af WTO-reglerne om offentlige indkøb. Hvis man fastholder dette ja, så kan forslagsstillerne godt se, at den danske re-

gering kun kan »håbe« på, at den politiske forbruger gør det, som den danske regering ikke selv tør.

Det vil være helt uacceptabelt, hvis den danske regering er med til at indbringe USA/Massachusetts for en WTO-domstol, som så kan dømme USA for overtrædelse af WTO-reglerne og dermed underminere den konkrete sanktionspolitik over for Myanmar.

Desuden viser sagen, at EU-Kommissionen ikke har forståelse for den særlige amerikanske forbundsstatskonstruktion, hvorefter det på en række områder er overladt til den enkelte delstat selv at fastlægge sin egen lovgivning. I Børsen den 12. juni 1997 siger kongresmedlem Byron Rushing fra Massachusetts: »Jeg tror ikke, det kommer til en sag i WTO, men hvis det gør og USA taber, så er situationen den, at den amerikanske stat må lægge sag an imod os... En sådan sag vil i givet fald blive en vigtig prøvesag. Et tilsvarende sagsanlæg over handelspolitik er ikke hidtil set i USA.« Han kritiserer også EU for en manglende forståelse for, hvordan en føderal stat er skruet sammen. »Jeg fatter ikke, at EU ikke forstår det politiske system her - at vi har selvstændige delstater med selvstændig lovgivning,« siger han.

Derfor vil en dansk lovgivning som foreslået i beslutningsforslaget være af principiel betydning af følgende årsager:

- det vil være et gennembrud i bestræbelserne for at etablere en international boykot af militærdiktaturet i Myanmar, idet den amerikanske boykot så vil brede sig,
- det vil markere, at stater - og delstater i Unionen - har ret til at føre selvstændig udenrigspolitik, uden at dette kan hindres af WTO, og
- det vil sikre, at det også i fremtiden vil være muligt for Danmark og andre stater at gennemføre boykotaktioner, idet det vil trække tæppet væk under en evt. EU-sag mod USA i WTO.

Skriftlig fremsættelse

Keld Albrechtsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sanktioner imod Myanmar.

(Beslutningsforslag nr. B 10).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling